İŞKUR

2018

KONYA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

KONYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

YAZAR

Hüseyin ERKMEN

SUNUŞ

Ulusal İstihdam Stratejisi ile istihdam alanlarının artırılması, çeşitlendirilmesi, genç nüfusun aktif bir şekilde işgücü piyasasına girişi, eğitim ve istihdam bağlantısının güçlendirilmesi, nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması, işgücü verimliliğinde demografik üstünlüğün kullanılması ve işgücü piyasasının sorunlarının çözülmesi amaçlanmıştır.

Türkiye Ekonomisinde istihdamın artırılması için büyümenin sürdürülebilir ve kapsayıcı olması, işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikli işgücünün oluşturulması, kayıt dışılığın azaltılması ve işgücü piyasasında yerel ve sektörel ihtiyaçlar karşılanırken değişen ve gelişen ekonomik ve sosyal şartların dikkate alınması, istihdam imkânlarını artırırken üretimin verimliliğinin de yükseltilmesine katkı sağlayacaktır.

İstihdamın artırılarak işsizliğin azaltılması, her haneden bir kişinin iş sahibi olması için kamu politikalarında istihdam arttırıcı yatırım ve politikalara ağırlık verilmektedir. Bu doğrultuda Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde gerçekleşen İstihdam Şurasında kamuoyuna duyurulan Milli İstihdam Seferberliği kapsamında uygulanan istihdam teşvik ve destekleri ile işveren ve iş arayanlara birçok avantaj sunulmuştur.

İşsizliği azaltarak nitelikli istihdamı kalıcı hale getirmek, işgücü piyasasında söz sahibi olmak, karar alma noktasında olanlara bilgi aktarmak, politika yapıcılara veri hazırlamak ve daha etkili istihdam politikaları oluşturmak istiyorsanız piyasa hakkında sağlıklı ve güncel bilgilere sahip olmanız gerekir.

Bu amaçla Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak ve nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi eğitim politikalarına yön verilmesi hedeflenmektedir.

Bu Rapor, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz tarafından 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında 20 ve daha fazla işçi istihdam eden işverenlerle yüz yüze görüşülmek suretiyle elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanmış olup, 2019 Yılı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu çalışmalarına ve aktif işgücü programlarının planlanmasına ışık tutacaktır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü ve personeline, araştırma süresince işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde cevap veren tüm işverenlerimize teşekkür ediyor, Konya İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun İlimiz ve ilgililer için faydalı olmasını diliyorum.

Cüneyit Orhan TOPRAK

Konya Valisi

ÖNSÖZ

İşgücü Piyasasının en önemli aktörlerinden olan İŞKUR işgücünün istihdam edilebilirliğinin artırılmasına aktif işgücü programları ile destek olmaktadır. Bu nedenle gerek Ülke gerekse de yerel düzeyde ekonomi ve eğitim politikalarının hazırlanmasına, insan kaynaklarının yetiştirilip yönlendirilmesine, istihdamın artırılıp, işsizliğin azaltılmasına katkı sağlamak amacıyla İŞKUR tarafından her yıl işgücü piyasası araştırması yapılmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırması; işverenlerin günümüzde ve önümüzdeki dönemde, hangi sektörde, hangi meslekte, ne kadar elemana ihtiyaç duyduğunun ve hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektiğinin tespit edilmesini sağlamaktadır.

Konya İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler, işgücü piyasasının beklentilerine ışık tutacaktır. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür.

Konya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için piyasasının aktörlerini oluşturan iş arayan ve işverenlerin beklentilerini iyi analiz ederek sonuçlarını ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise sonuçları tetkik ederek arz talep dengesini kurmak ve aktif işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde programlamak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesi olmalıdır.

Ülke genelinde olduğu gibi il düzeyinde de yapılan bu araştırmaların sonuçları artık herkes tarafından hem beklenmekte hem de takip edilmektedir. Kaldı ki yerinden yapılan tespitler, bölgelerarası kalkınmışlık farkı, sosyal ve kültürel etkenleri de içererek sorunun çözümünü kolaylaştırmaktadır.

İşgücü Piyasasındaki mevcut durumu izlemek, değişimleri takip etmek ve bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya koymak amacıyla araştırmanın saha çalışması 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Sonuç olarak, Türkiye Ekonomisinin temel hedefi, makroekonomik istikrarın devamını sağlayarak uzun dönemde sürdürülebilir bir büyüme performansını yakalamaktır. Bu hedefe ulaşılabilmesi için Türkiye'de işsizlik oranını azaltmak ve işgücü piyasasındaki eğitim-istihdam birlikteliğini sağlamak öncelikli olarak ele alınmaktadır. İşsizlik ile mücadele ve nitelikli işgücü oluşturmak Türkiye'nin 2023 yolunda temel önceliklerinin başında gelmektedir. Dinamik ve genç bir nüfusa sahip Türkiye, işgücü piyasasına verdiği önemle kalkınmasını hızlandırmıştır.

Bu amaç için yapılan çalışmamızda ulaşılan sonuçların iş arayanlara, işverenlere, politikacılara, karar alıcılara, sosyal taraflara yardımcı olmasını diler, ilimiz ve Ülkemiz için yeni yatırımlara kapı açmasını ümit eder, çalışmada bizimle işbirliği içinde çalışan işverenlerimize ve emeği geçenlere teşekkür ederim.

Emrah KELEŞ

Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ii
ÖNSÖZ iv
TABLOLAR LİSTESİ vii
ŞEKİLLER LİSTESİ viii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 13
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 28
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 39
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 44
SONUÇ 52
EK-1: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 56

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 27
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 28
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 29
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 36
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 38
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 40
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 41
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 43
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 44
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 45
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 46
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 47
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 48

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı 18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 22
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 24
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 24
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 27
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 32
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 34
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 42
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 49
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 50
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 51

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Konya İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 2 bin 178'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Konya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 99 bin 435 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 84 bin 331 çalışan erkeklerden, 15 bin 104 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 56,1'i, kadınların ise yüzde 34'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir.

Konya ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Montajcıları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. Konya ilinde açık iş oranı yüzde 2,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Konya ili açık iş oranı bakımından 0,4'lük bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu iki sektör ise yüzde 3,8 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörleridir. Konya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı yüzde 2,6'dır. Konya ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Hizmet ve Satış Elemanlarıdır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 52,6'sı için işverenler herhangi bir Eğitim Düzeyi Önemli Değil tercih etmektedir. Konya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre

incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Konya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Beden İşçisi (Genel) ve Cnc Torna Tezgahı Operatörü meslekleri takip etmektedir. Konya ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Konya ilinde ise işverenlerin yüzde 22,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Konya'da bu sayı 2'nin üzerindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Konya ilinde ise bu oran yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Mehmet ERCAN

Şube Müdürü

GİRİŞ

Bu çalışma Konya işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Konya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Konya ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Konya ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

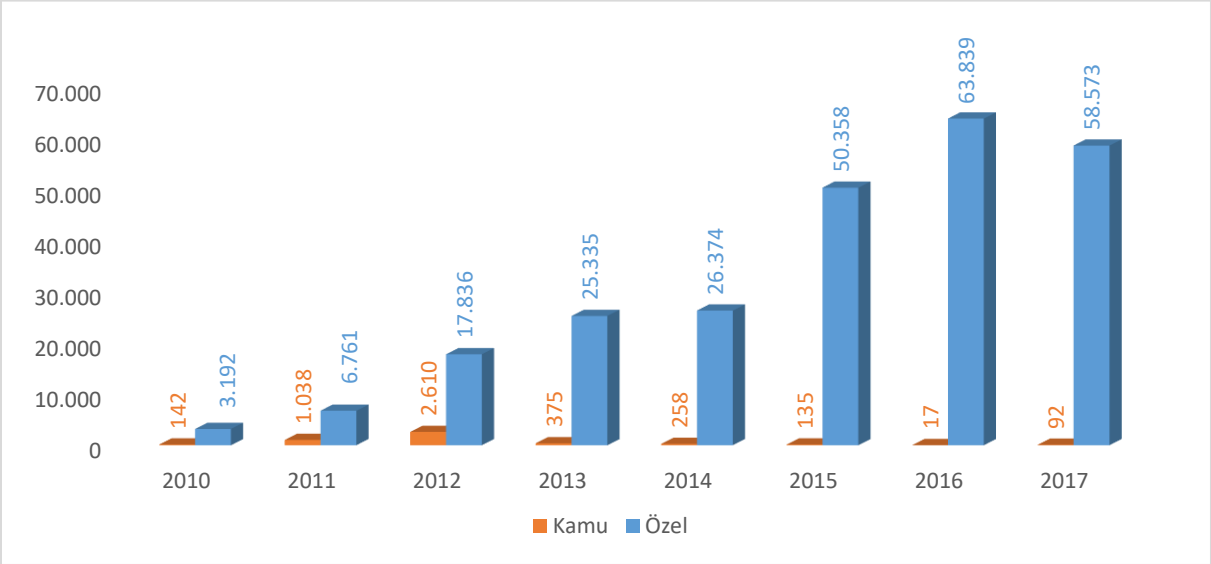

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 3 bin 334 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 58 bin 665 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2017 yılına kadar artış eğilimi gösterirken, 2017 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 8,1 oranında azalmıştır. 2016 yılında alınan açık işler son yedi yılın en yüksek değerini oluşturmaktadır. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	19.601
Temizlik Görevlisi	2.529
Paketleme İşçisi	2.033
Reyon Görevlisi	1.946
Satış Danışmanı / Uzmanı	1.836
Gaz Altı Kaynakçısı	1.545
Beden İşçisi (İnşaat)	1.198
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	1.086
Güvenlik Görevlisi	898
Ön Muhasebeci	825

Kaynak: İŞKUR

Konya ilinde 2017 yılında 58 bin 665 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 19 bin 601 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 33,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Paketleme İşçisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında Türkiye genelinde yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

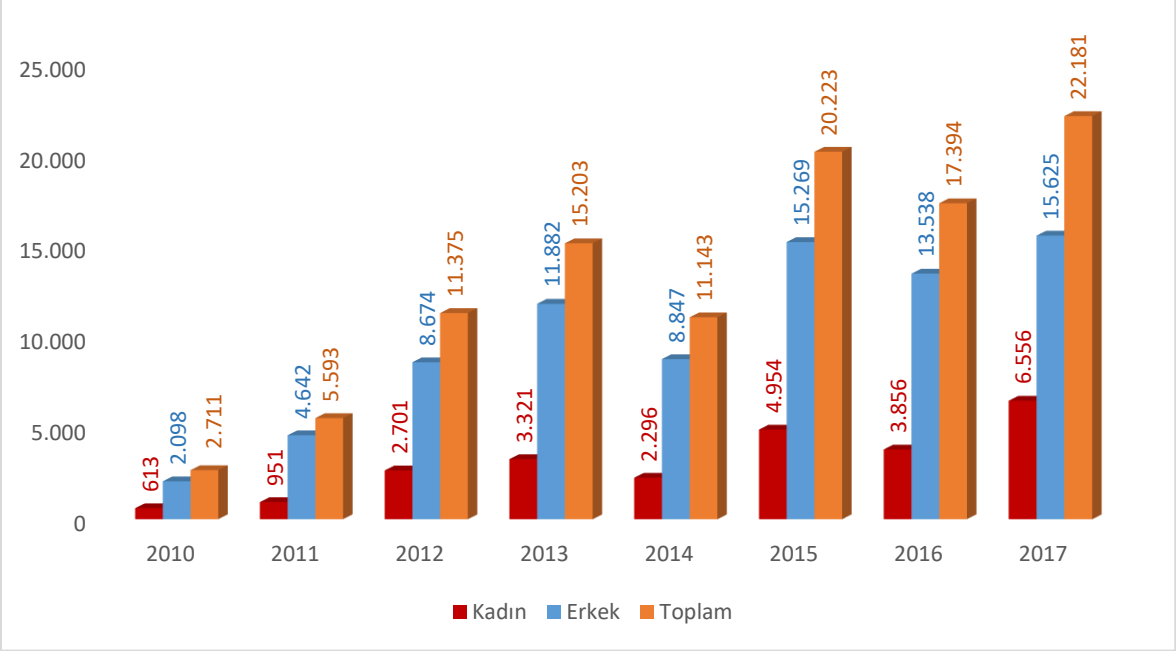

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 2 bin 711 olan Konya ilinde işe yerleştirilenlerin 2 bin 98'i erkeklerden, geri kalan 613 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 22 bin 181 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 29,5'i kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede yaklaşık 2 katına ulaşılmıştır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihityaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	6.274	1.287	7.561
Temizlik Görevlisi	770	573	1.343
Reyon Görevlisi	572	449	1.021
Paketleme İşçisi	344	634	978
Beden İşçisi (İnşaat)	668	12	680
Satış Danışmanı / Uzmanı	322	295	617
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine İle)	438	155	593
Güvenlik Görevlisi	466	67	533
Beden İşçisi (Temizlik)	478	22	500
Sekreter	127	361	488

Kaynak: İŞKUR

Konya ilinde 7 bin 561 işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 34'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Reyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Beden İşçisi (Genel) ve Paketleme İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

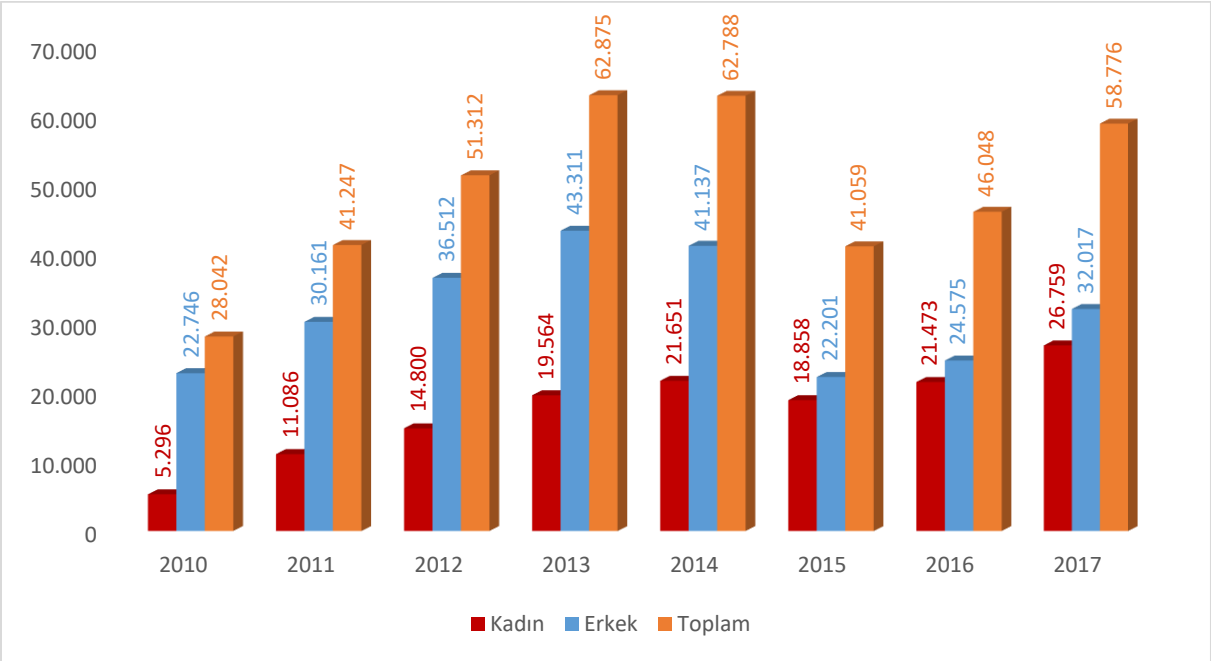

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Konya ilinde İŞKUR'a kayıtlı 28 bin 42 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 22 bin 746'sı erkek, 5 bin 296'sı ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 58 bin 776 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Konya'de 5 bin 296 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 26 bin 759'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Konya ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Konya ilinde Kuruma kayıtlı 10 bin 864 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Konya ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 18'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı/Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi gibi mesleklerin yanı sıra Büro

Memuru (Genel), Satış Danışmanı/Uzmanı, Sekreter gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	95	1.062	933	1.995
2011	88	680	899	1.579
2012	94	896	797	1.693
2013	48	465	327	792
2014	42	509	307	816
2015	112	1.786	572	2.358
2016	72	1.273	296	1.569
2017	67	954	358	1.312

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 67 mesleki eğitim kursuna bin 312 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 358'i erkek, 954'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 72'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında

katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Evde Çocuk Bakım Elemanı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Evde Çocuk Bakım Elemanı
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Pasta Yapım ve Sunum Elemanı
Pasta Yapım ve Sunum Elemanı	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı
Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Deri Düz Dikiş Makineci	Moda Tasarımcısı
Ahşap Hediyelik Eşya Yapımcısı	Sığır Yetiştiricisi	Çini İşlemecisi
Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı	Bilgisayar İşletmeni (Operatörü)	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Aşçı Yamağı (Çırağı)	Arıcı	Aşçı Yamağı (Çırağı)
Çini İşlemecisi	Ahşap Hediyelik Eşya Yapımcısı	Ahşap Hediyelik Eşya Yapımcısı
Moda Tasarımcısı	Pasta Yapım ve Sunum Elemanı	Halı Dokuyucu (El Tezgahı)
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Aşçı Yamağı (Çırağı)	Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla kursiyer katılımı Evde Çocuk Bakım Elemanı, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Pasta Yapım ve Sunum Elemanı mesleklerinde gerçekleşmiştir. Kadınlarda en fazla Evde Çocuk Bakım Elemanı, Pasta Yapım ve Sunum Elemanı ve Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı mesleklerinde kursiyer katılımı gerçekleşmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan, Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı ve İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele) mesleklerinde kursiyer katılımı ile gerçekleşen kurslar düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	39	34	52	86
2011	132	59	282	341
2012	77	217	220	437
2013	179	556	558	1.114
2014	345	656	635	1.291
2015	1.086	1.251	1.074	2.325
2016	1.864	2.026	2.295	4.321
2017	2.325	3.170	2.907	6.077

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 25 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 2 bin 325 program düzenlenmiş olup toplam 6 bin 77 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yaklaşık yüzde 52'si kadınlardan yüzde 48'i erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 40,6 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)	Perakende Satış Elemanı (Gıda)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Reyon Görevlisi	Hemşire
Reyon Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Hemşire	Endüstriyel Kalıpçı/Kalıp Tasarımcısı ve İmalatçısı	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Garson (Servis Elemanı)	Pazarlamacı	Aşçı
Büro Memuru (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Kasiyer
Ön Muhasebeci	Büro Memuru (Genel)	Reyon Görevlisi
Satış Elemanı (Perakende)	Ön Muhasebeci	Büro Memuru (Genel)
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Satış Elemanı (Perakende)

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Perakende Satış Elemanı (Gıda), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Satış Danışmanı/Uzmanı mesleklerinde işbaşı eğitim programı yararlanıcısı bulunmaktadır. Kadınlarda Perakende Satış Elemanı (Gıda), Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Hemşire mesleklerinde en fazla katılımcı ile işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Erkeklerde ise Perakende Satış Elemanı (Gıda), Satış Danışmanı / Uzmanı ve Reyon Görevlisi mesleklerinde en fazla katılımcı ile işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir..

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	2	35	15	50
2011	8	76	120	196
2012	17	187	251	438
2013	14	198	176	374
2014	26	290	382	672
2015	28	288	435	723
2016	52	419	919	1338
2017	112	1114	1626	2740

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan

bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 112 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre iki katına çıkmıştır. Programa 2017 yılında bin 114'ü kadın, bin 626'sı erkek olmak üzere toplam 2 bin 740 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

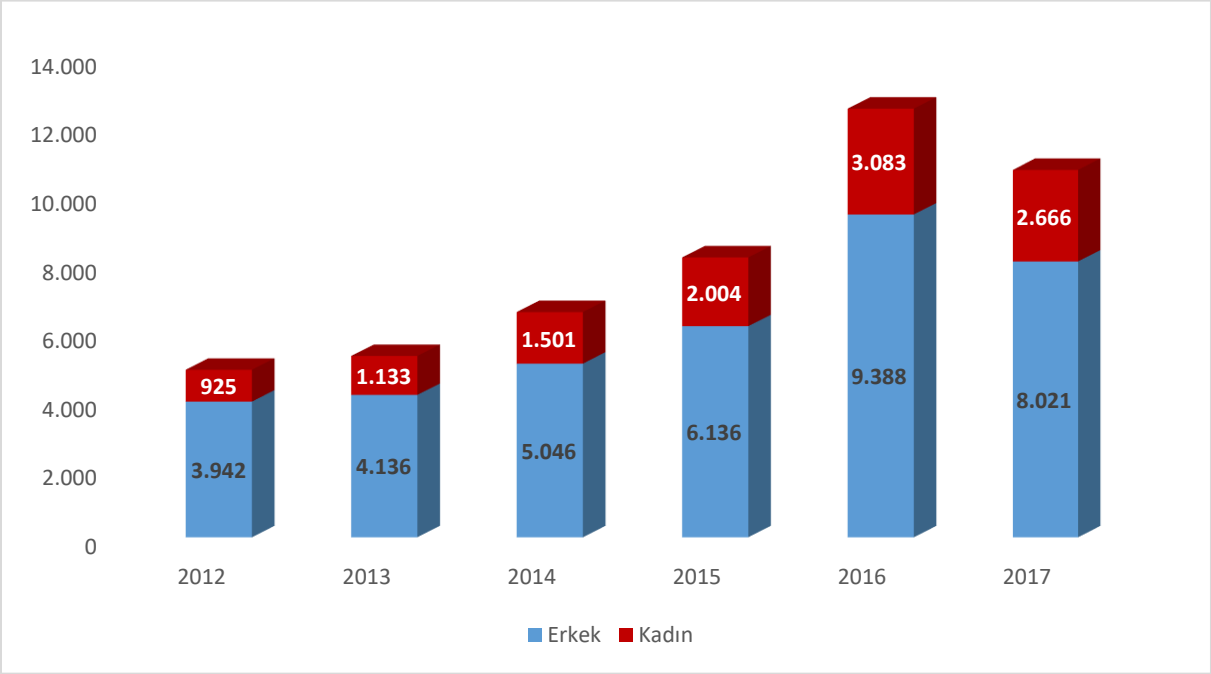

Kaynak: İŞKUR

Konya ilinde 2017 yılında yüzde 24,9'u kadın olmak üzere 10 bin 687 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 14,3 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Konya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Konya ilinde 2 bin 178 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 99 bin 435 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Konya ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Konya ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	865
Toptan ve perakende ticaret	414
İnşaat	316
Ulaştırma ve depolama	101
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	93
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	90
Eğitim	68
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	64
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	54
Madencilik ve taş ocakçılığı	28
Diğer hizmet faaliyetleri	27
Bilgi ve iletişim	17
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	10
Gayrimenkul faaliyetleri	9
Finans ve sigorta faaliyetleri	7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	7
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	6
Genel Toplam	**2.178**

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Konya ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 39,7'si İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1'dir. Bu durumda Konya ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il

genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 19'u bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 18,4 olan Türkiye ortalamasının üstünde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Konya ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yarısından fazlası İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Konya ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

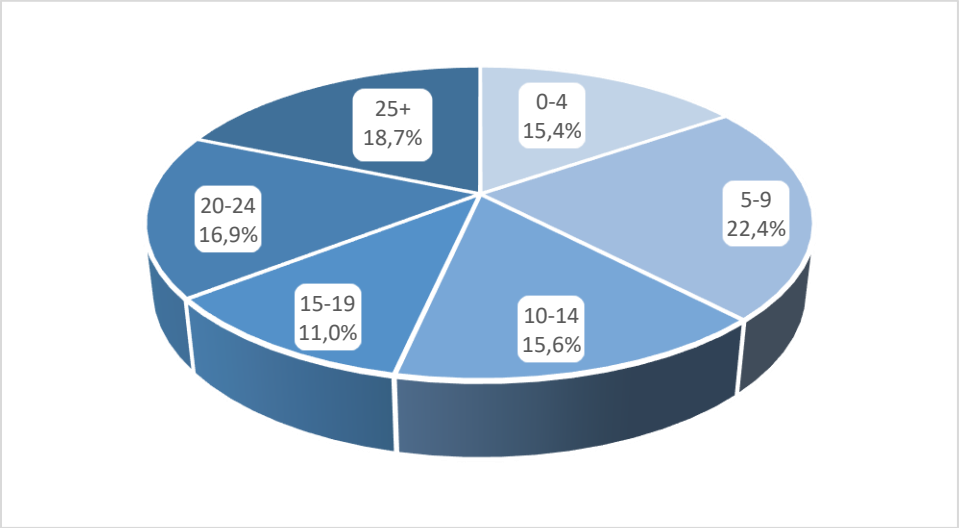

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Konya ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 22,4'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 25 yıl ve daha uzun süredir faaliyet gösteren işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 18,7'dir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 16,9'u 20-24 yaş aralığındadır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

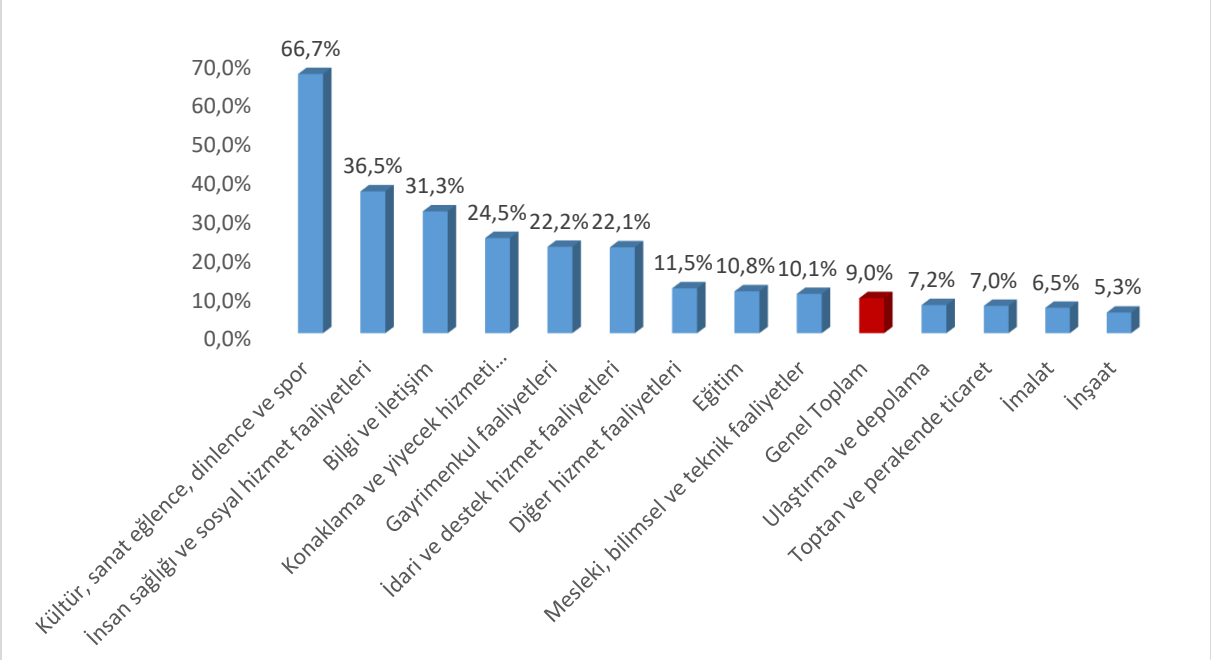

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 66,7'sinde en az bir part-time çalışan bulunmaktadır. Konya ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü Türkiye genelinde de bu konuda üst sıralarda yer alarak yüzde 28,13 ile ikinci sırada yer almıştır. Konya ilinde ikinci sırada İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 36,5'inde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 31,3 ile Bilgi ve İletişim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 5,3 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

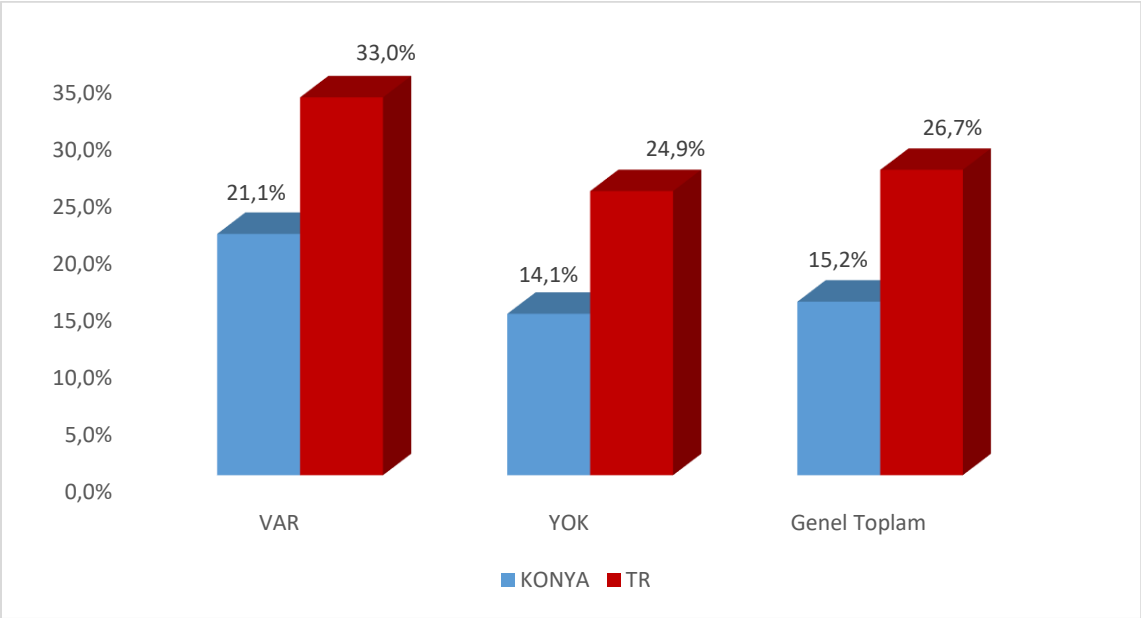

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Konya ilinde bu oran yüzde 15,2 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Konya ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 21,1 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 14,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Konya ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

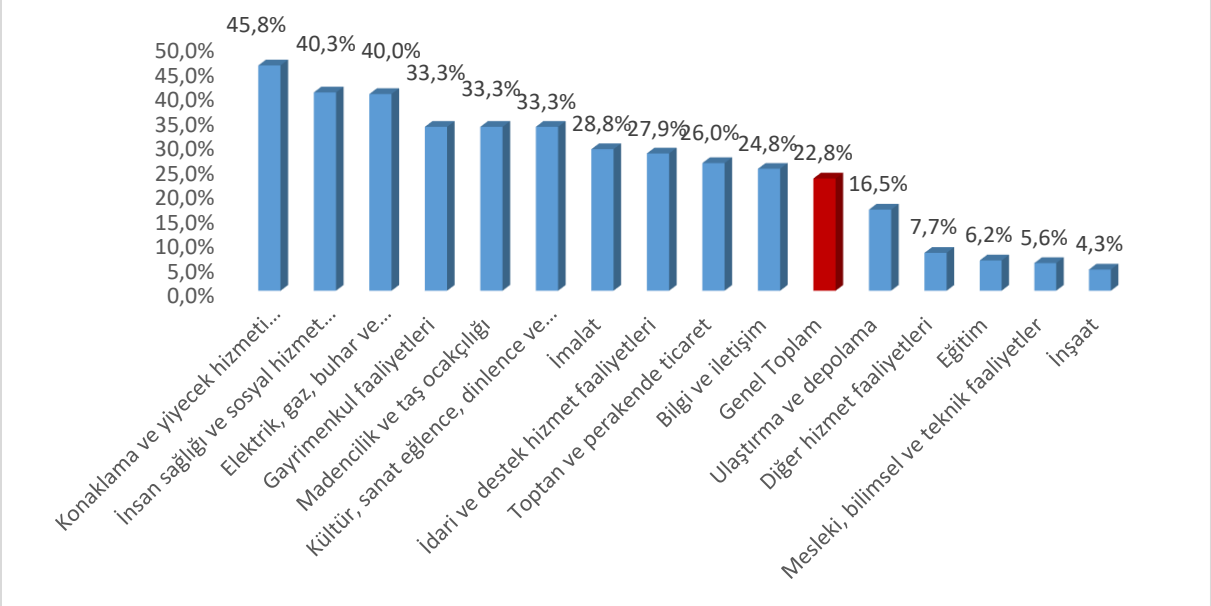

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde işyerlerinin yüzde 22,8'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Konya ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyerleri Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe görünmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 4,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesinden kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe bu oran yüzde 5,6 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise çalışma saatlerinin düzensiz olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Konya ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Bilgi ve İletişim, Toptan ve Perakende Ticaret, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, İmalat, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Gayrimenkul Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

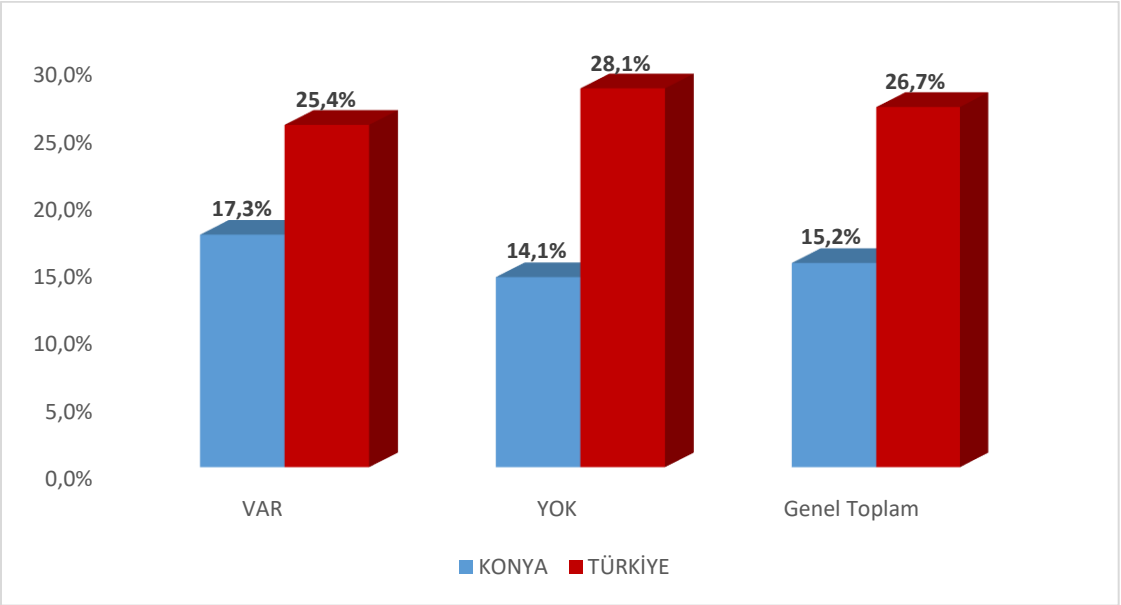

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Konya ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır fakat çokta belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 17,3'ü kadın, yüzde 82,7'si ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 14,1'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Konya ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

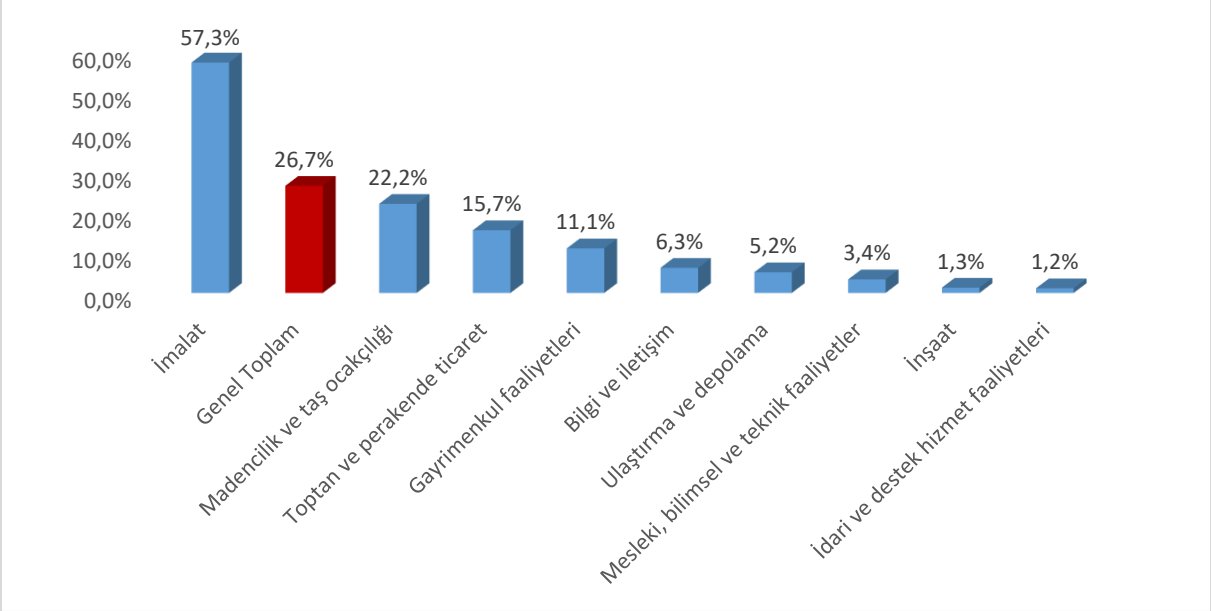

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde 17 sektörden 9 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 57,3'ü ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 22,2 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. İmalat sektörü ihracat yapma oranı anlamında Konya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

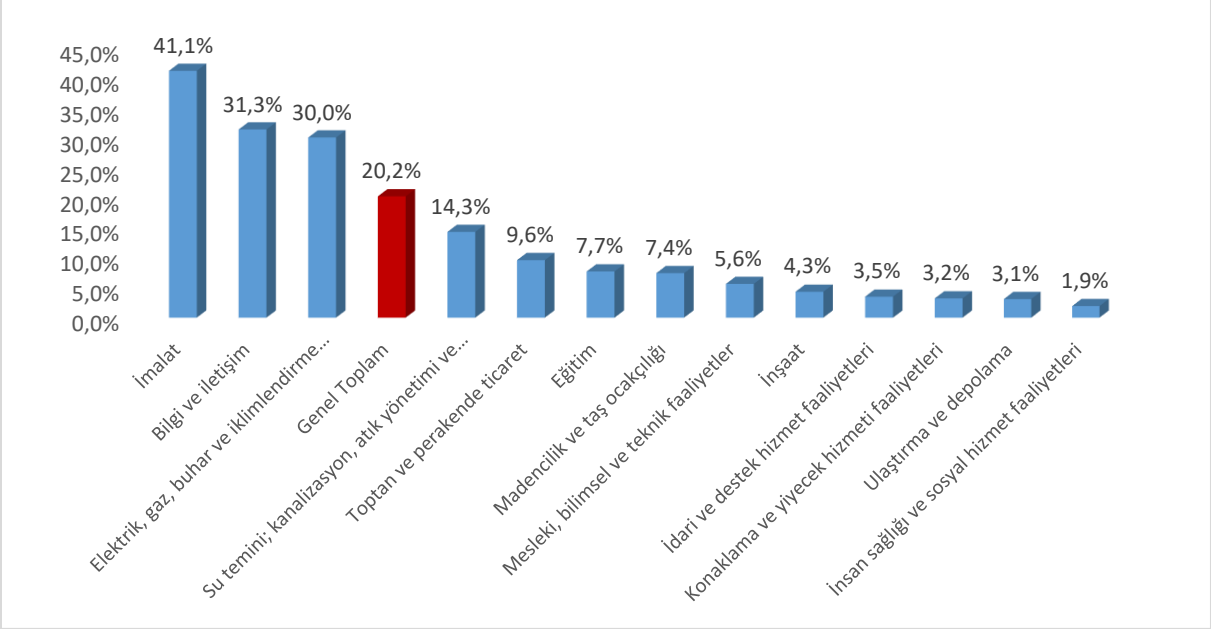

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde 17 sektörden 13 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 20,2 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 42,1'i Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 31,3 ile Bilgi ve İletişim sektörü bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 30 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü yer almaktadır. Bu üç sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Konya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir.

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Konya ilinde faliyet gösteren işyerleri sıralamasında ilk sırada yer alan İmalat sektörü, Ar-Ge çalışması yapan işyerleri sıralamasında da ilk sırada yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

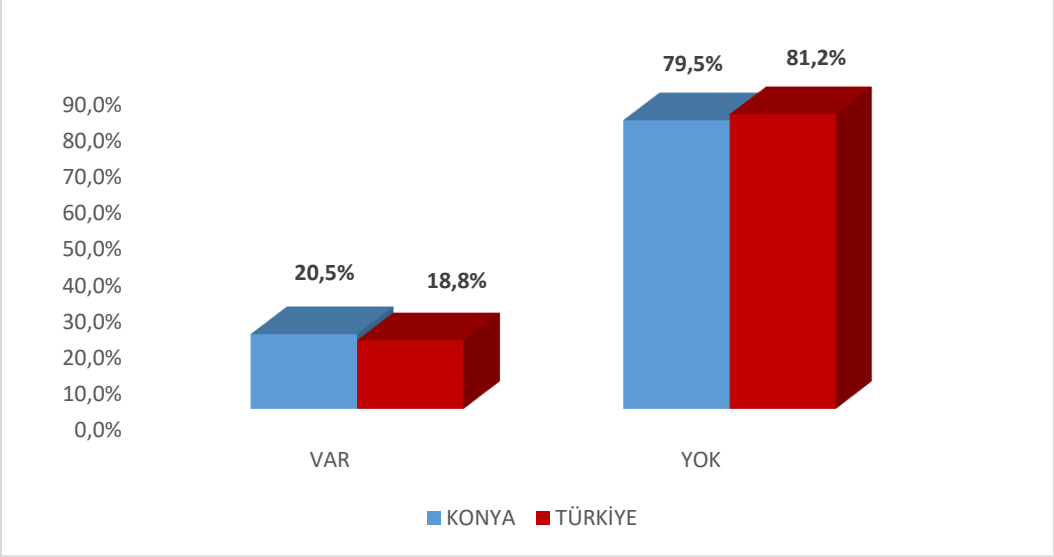

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 20,5'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

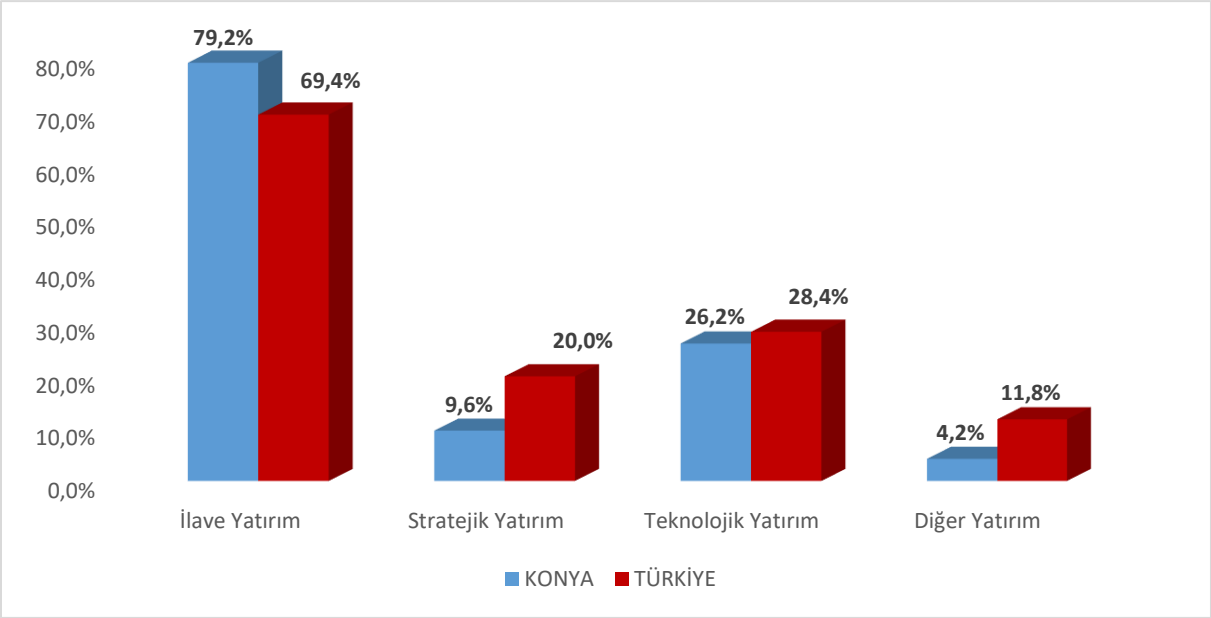

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Konya ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 79,2'si ilave yatırım, yüzde 26,2'si teknolojik yatırım ve yüzde 9,6'sı stratejik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü

ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

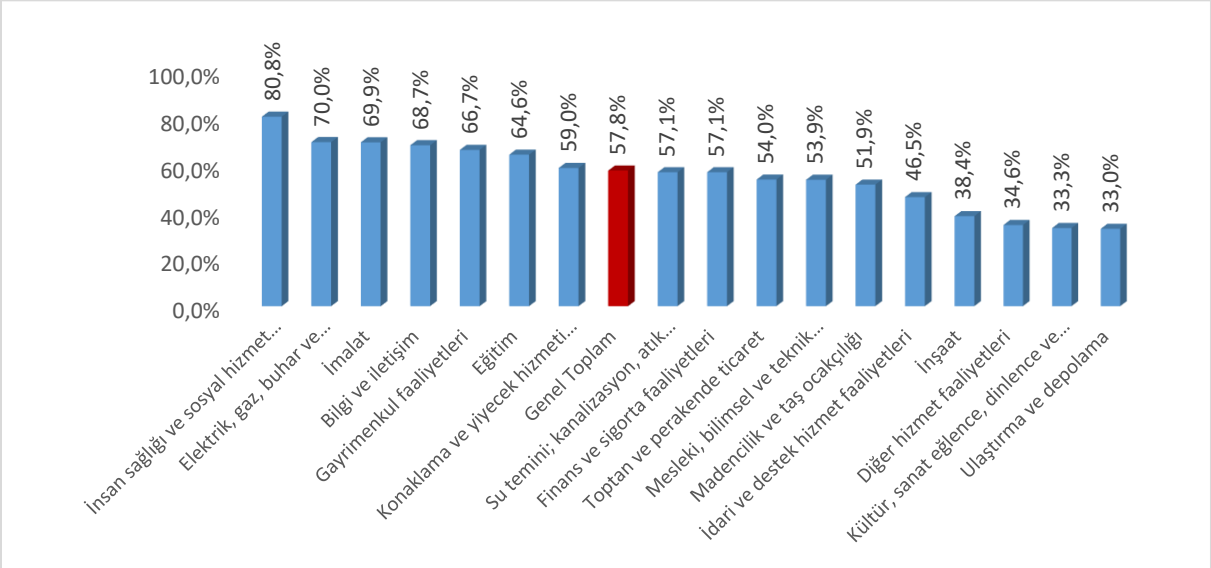

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Konya ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 57,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Konya ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Konya ilinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 80,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran yüzde 69,9 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	42,9%	85,7%	7,1%	0,0%	0,0%
İmalat	1,9%	71,8%	91,7%	25,6%	1,9%	2,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	71,4%	85,7%	42,9%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	75,0%	75,0%	50,0%	0,0%	25,0%
İnşaat	6,0%	67,2%	70,7%	22,4%	4,3%	5,2%
Toptan ve perakende ticaret	3,3%	66,8%	90,2%	27,1%	1,9%	1,9%
Ulaştırma ve depolama	6,3%	78,1%	90,6%	34,4%	6,3%	6,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2,8%	52,7%	88,9%	24,9%	2,8%	5,6%
Bilgi ve iletişim	0,0%	45,2%	63,5%	27,4%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	25,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	50,0%	83,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,1%	64,6%	75,0%	29,2%	2,1%	2,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10,0%	77,5%	80,0%	25,0%	7,5%	7,5%
Eğitim	4,8%	76,2%	69,0%	47,6%	4,8%	4,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4,8%	61,9%	76,2%	71,4%	0,0%	2,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	11,1%	66,7%	55,6%	66,7%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**3,2%**	**68,9%**	**86,1%**	**28,3%**	**2,4%**	**2,9%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 86,1 ile Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.İşyerlerinin yüzde 68,9'u Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti alırken, işyerlerinin yüzde 28,3'ü İşbaşı Eğitim Programından yararlanmıştır.

Konya ilindeki sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. İmalat sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 91,7'si, Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 88,9'u İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 66,7'si ise hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Ulaştırma ve Depolama sektörleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Konya ilinde, zorlayıcı sebepler dolayısıyla İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile Ulaştırma ve Depolama sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	28,9%	0,7%	2,3%	4,7%	27,6%	22,9%
Memnun Değilim	0,0%	0,6%	2,4%	1,8%	0,0%	0,0%
Memnunum	71,1%	98,7%	95,3%	93,5%	72,4%	77,1%

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 98,7 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 95,3 ile Eleman Talebi, yüzde 93,5 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 77,1 Mesleki Eğitim Kursu, yüzde 72,4 ile Kısa Çalışma Ödeneği ve yüzde 71,1 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetleri izlemektedir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

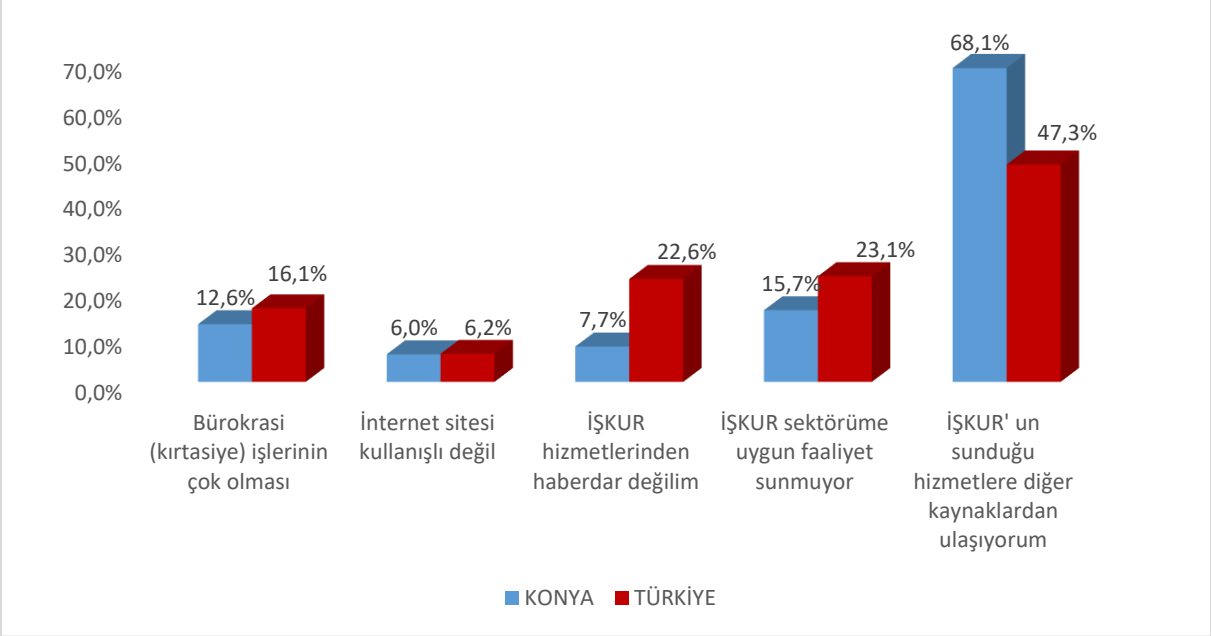

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 68,1 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 15,7 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 12,6 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Konya ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, ikinci sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Konya ilinden farklı üçüncü sırada yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Konya ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Konya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 99 bin 435 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 84 bin 331 çalışan erkeklerden, 15 bin 104 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	5.133	47.290	52.423
Toptan ve perakende ticaret	2.277	11.678	13.955
İnşaat	404	8.915	9.319
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2.271	1.486	3.757
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	787	2.944	3.730
Ulaştırma ve depolama	566	3.031	3.597
Eğitim	1.737	1.481	3.219
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	418	2.167	2.586
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	705	1.364	2.069
Madencilik ve taş ocakçılığı	28	1.347	1.376
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	213	775	989
Bilgi ve iletişim	162	453	615
Diğer hizmet faaliyetleri	139	381	520
Gayrimenkul faaliyetleri	112	384	496
Finans ve sigorta faaliyetleri	62	214	276
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	45	222	267
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	45	198	243
Genel Toplam	**15.104**	**84.331**	**99.435**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Konya ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Konya ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 56,1'i, kadınların ise yüzde 34'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 52,7 olarak gerçekleşmiştir.

Konya ilinde 20+ çalışanı olan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Eğitim sektöründe kadın çalışan sayısının, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde de aynı şekilde Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	861	25.764	26.625
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1.013	14.987	16.001
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3.463	12.297	15.759
Hizmet ve Satış Elemanları	2.698	8.193	10.892
Profesyonel Meslek Mensupları	3.378	7.341	10.719
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.108	6.982	8.090
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2.313	5.236	7.549
Yöneticiler	230	2.119	2.349
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	41	1.411	1.452
Genel Toplam	**15.104**	**84.331**	**99.435**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar grubunda çalışanların oranı diğer meslek gruplarına göre en üstte yer almaktadır. Toplam çalışanların yüzde 26,7'si, erkek çalışanların yüzde 30'u ve kadın çalışanların yüzde 5,6'sı bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer almakta ve yüzde 16 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 15,8 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu yer almaktadır.

Konya ilinde toplam çalışan sıralamasından farklı olarak kadınlarda ilk sırada çalışanların yüzde 22,9'u Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gurubunda yer almaktadır. Erkeklerde ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Nitelikli Tarım, Ormancılık Su Ürünleri Çalışanları, Yöneticiler, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Konya ilinin sosyo-ekonomik yapısında kadın erkek dağılım oranının birbirine en yakın olduğu meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Şoför-Yük Taşıma	Sekreter	Şoför-Yük Taşıma
Temizlik Görevlisi	Büro Memuru (Genel)	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Güvenlik Görevlisi	Paketleme İşçisi	Cnc Torna Tezgahı Operatörü
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Hemşire	Güvenlik Görevlisi
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Aşçı	İnşaat İşçisi
Paketleme İşçisi	Kasiyer	Paketleme İşçisi
Muhasebeci	Çaycı	Muhasebeci
İnşaat İşçisi	Temizlik Görevlisi (Hastane)	Pazarlamacı
Büro Memuru (Genel)	Ön Muhasebeci	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Konya ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Beden İşçisi (Genel) hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Temizlik Görevlisi mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Sekreter, Hemşire, Aşçı, Kasiyer, Çaycı, Temizlik Görevlisi (Hastane),Ön Muhasebeci bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık

işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	1.480	2,8%	35,4%
Toptan ve perakende ticaret	271	1,9%	19,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	147	3,8%	15,1%
İnşaat	106	1,1%	8,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	60	2,8%	26,2%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	40	1,5%	13,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	35	0,9%	21,2%
Ulaştırma ve depolama	23	0,6%	9,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	19	1,9%	40,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	12	0,8%	11,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	10	3,8%	33,3%
Eğitim	9	0,3%	6,2%
Gayrimenkul faaliyetleri	8	1,7%	22,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	7	1,4%	15,4%
Bilgi ve iletişim	5	0,8%	6,3%
Genel Toplam	**2.231**	**2,2%**	**22,8%**

Kaynak: İPA 2018

Konya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 497 işyerinde 2 bin 231 açık iş tespit edilmiştir. Konya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 2 bin 231 kişilik açık işin yüzde 66,3'üne tekabül eden bin 480 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Konya ilinde açık iş oranı yüzde 2,2 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Konya ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,8 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Konya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına yakın olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Konya ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

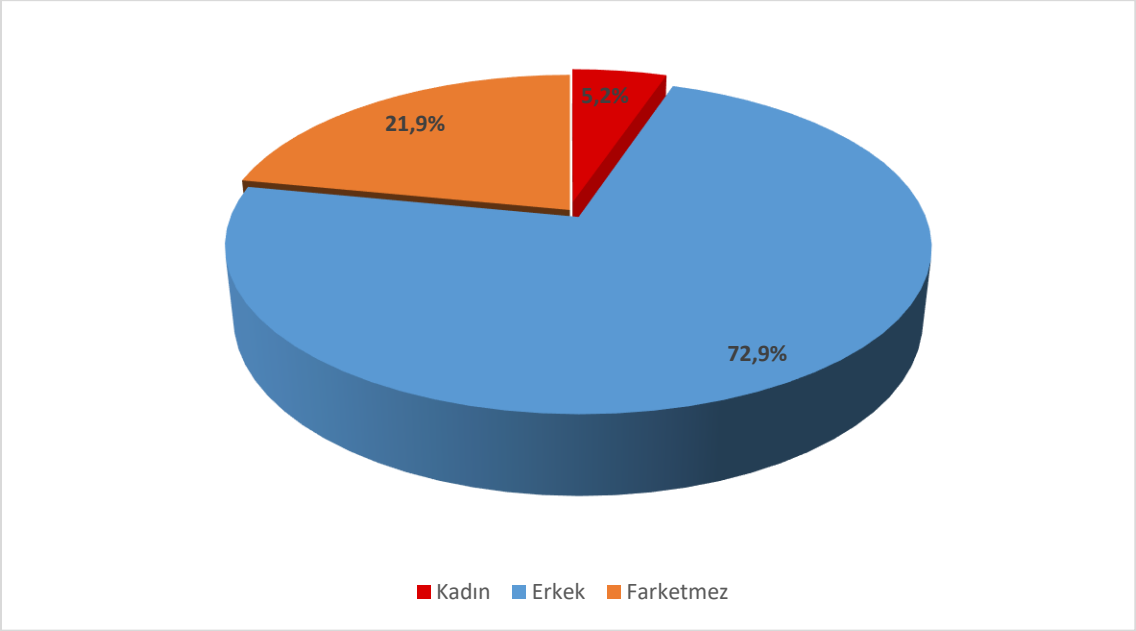

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Konya ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Konya ilinde açık işlerin yüzde 72,9'unda işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Konya ilinde yüzde 5,2 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Konya ilinde ise açık işlerin yüzde 21,9'unda işverenler cinsiyet tercihinde bulunmamıştır.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

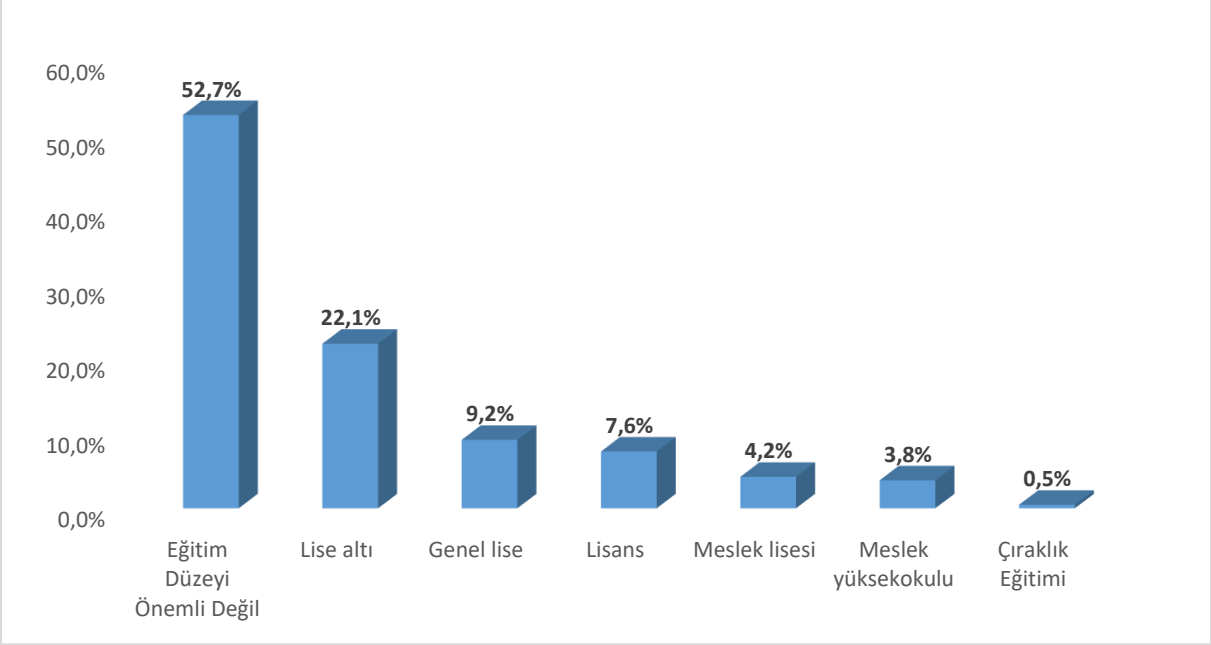

Kaynak: İPA 2018

Konya ilindeki açık işlerin yüzde 52,7'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 22,1 ile Lise Altı eğitim seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,5 ile Çıraklık eğitimidir. Konya işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

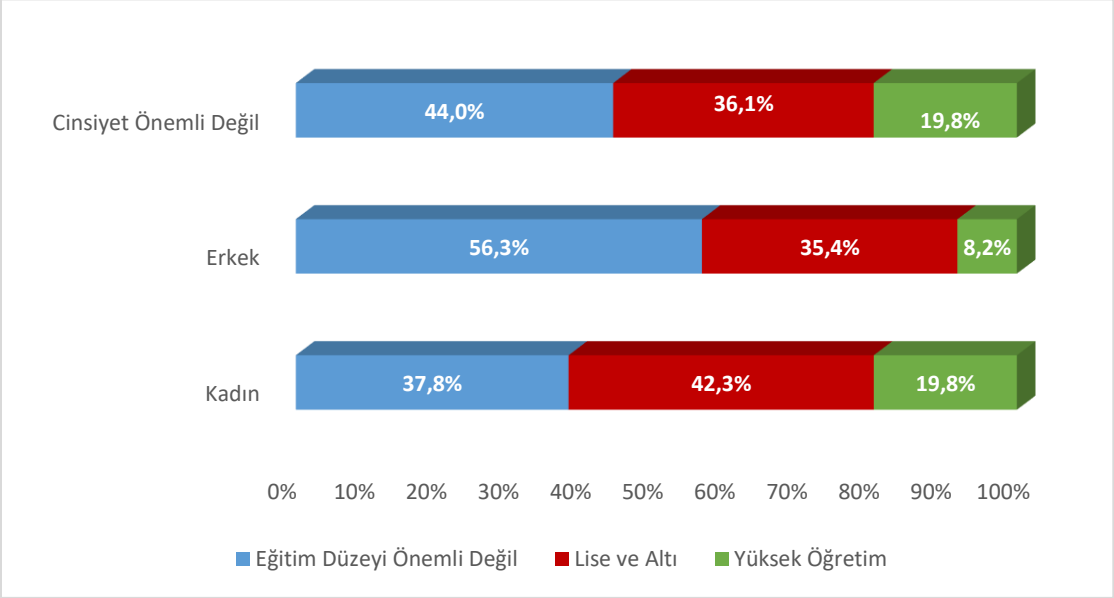

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 44 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 36,1 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 19,8 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 56,3 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 37,8 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem Erkek hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmakta iken Kadınlarda ise Lise ve Altı eğitim seviyesi ön plandadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

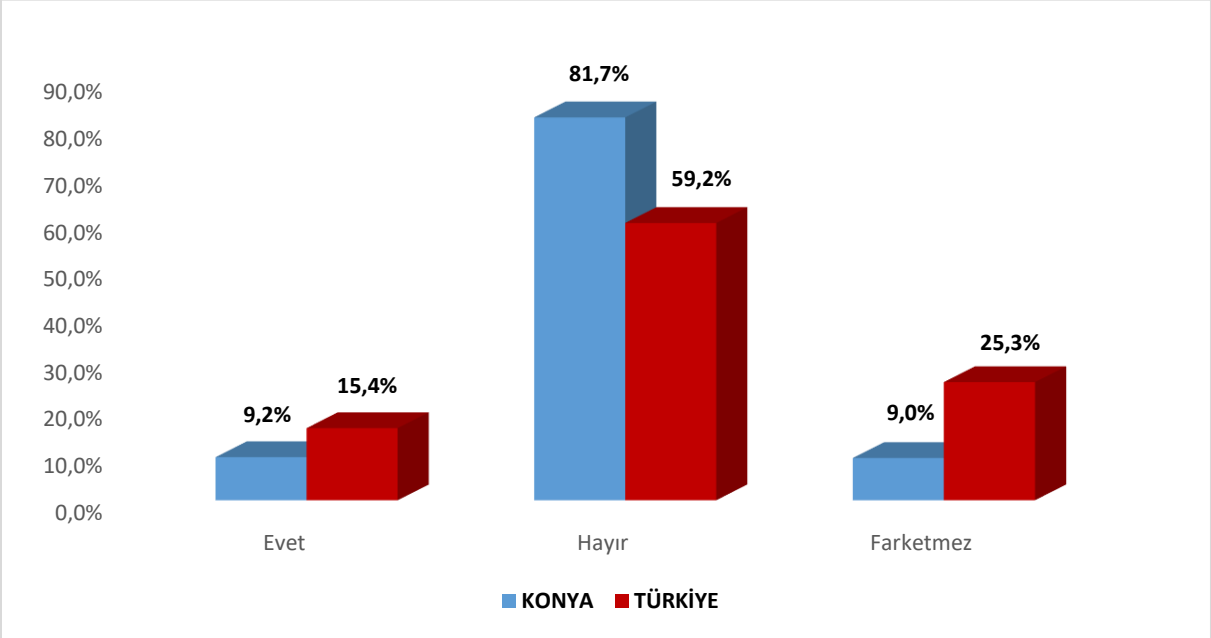

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Konya ilinde yüzde 81,7 oranında hayır, yüzde 9,2 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı ise yüzde 9'dur. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Konya ilinde Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

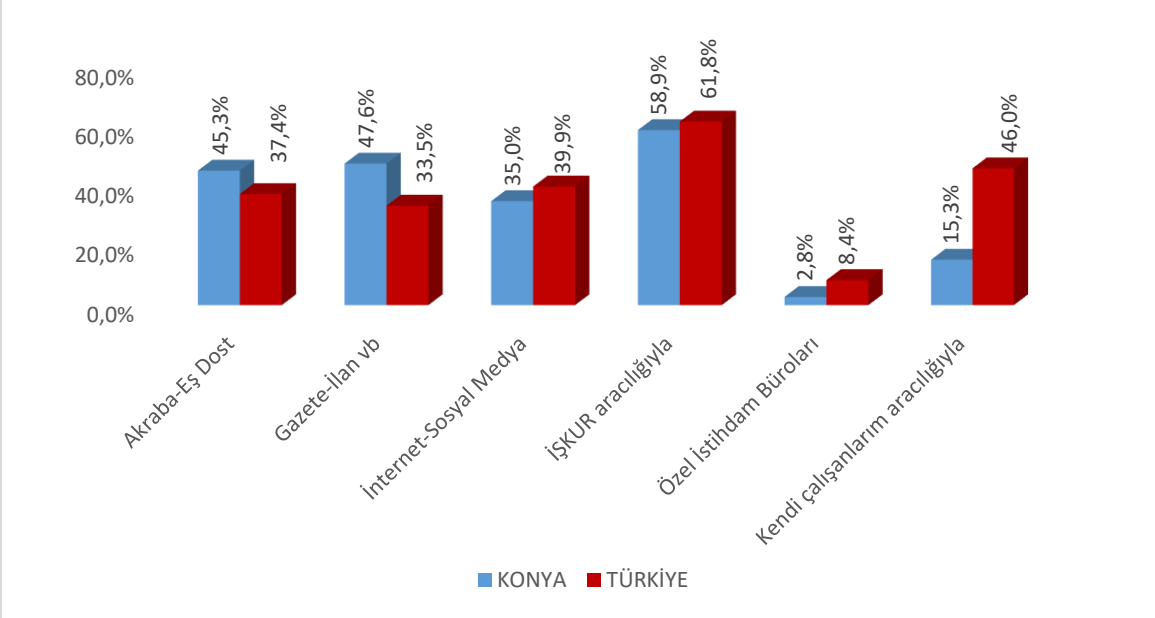

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Konya ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Konya ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 58,9'u İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Konya ilinde ikinci sırada yüzde 47,6 ile Gazete-İlan vb Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 45,3 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel İstihdam Büroları, Konya ilinde en az tercih edilen arama kanalı olmuştur.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	5	1	2	2
Takım Çalışması	3	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	2	4	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	5	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	8	6	6	6
Bilgisayar kullanımı	6	8	7	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	7	9	8	8
Proje Tabanlı Çalışma	9	7	9	9
Yabancı Dil	9	10	10	10

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi hem kadınlarda hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda birinci sırada, erkeklerde ise ikinci sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi bulunmaktadır. Yabancı Dil becerisi, hem kadınlarda hem erkeklerde hem de cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda son sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	801	2,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	502	3,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	321	2,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	252	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	128	1,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	119	1,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	99	1,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	5	0,4%
Yöneticiler	4	0,2%
Genel Toplam	**2.231**	**2,2%**

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş

sayısı içindeki oranı yüzde 35,9'dur. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu bulunmaktadır.

Konya ili için tespit edilen yüzde 2,2'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 3,1 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise yüzde 2,9 oranı ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	60,0%	36,8%	32,6%	50,5%	2,1%	20,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	45,3%	19,2%	34,9%	65,1%	1,6%	19,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	42,1%	50,8%	41,5%	59,2%	0,0%	6,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	20,0%	80,0%	0,0%	60,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	36,1%	31,7%	60,4%	50,7%	9,7%	12,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	44,5%	62,0%	33,4%	60,8%	0,9%	17,8%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	-	-	-	-	-	-
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	49,2%	28,7%	42,6%	41,8%	23,0%	11,5%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	51,0%	52,7%	12,5%	60,2%	2,1%	21,2%
Yöneticiler	50,0%	25,0%	75,0%	50,0%	25,0%	0,0%
Genel Toplam	**45,3%**	**47,6%**	**35,0%**	**58,9%**	**2,8%**	**15,3%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Hizmet ve Satış Elemanları ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulması il ortalamasının üzerinde görülmektedir.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları en fazla Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır. Yöneticiler ise büyük oranda İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	4	-	-	5	3	6	2
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	-	2	7	5	6	-	4	3	8	1
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	4	1	5	6	8	-	7	3	-	2
Paketleme İşçisi	-	1	-	5	-	-	3	4	-	2
Güvenlik Görevlisi	-	1	4	2	-	-	3	6	-	5
Reyon Görevlisi	8	3	1	4	-	5	7	6	-	2
Satış Danışmanı / Uzmanı	-	2	7	1	-	3	6	4	-	5
Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı	-	1	-	4	-	-	-	2	-	3
Makine Mühendisi	4	8	2	3	5	-	7	6	8	1
Dökümcü	-	1	-	-	-	-	4	2	-	3

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Konya ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Beden İşçisi (Genel), Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Paketleme İşçisi, Güvenlik Görevlisi, Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı ve Dökümcü mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı ve Makine Mühendisi mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe, Satış Danışmanı/Uzmanı mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği, Reyon Görevlisi mesleğinde Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ve Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Paketleme İşçisi	Beden İşçisi (Genel)	Paketleme İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Beden İşçisi (Genel)	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Sekreter	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Reyon Görevlisi	Cnc Torna Tezgahı Operatörü
Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı	Güvenlik Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Paketleme İşçisi
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Dökümcü	Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı	Güvenlik Görevlisi
Kasiyer	Taşlama Tezgâh İşçisi	Kasiyer	Reyon Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Şoför-Yük Taşıma	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Satış Danışmanı / Uzmanı
Müşteri Temsilcisi	Makine Mühendisi	Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı
Asansör Montaj İşçisi	Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	Makine Mühendisi
Çaycı	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Dökümcü

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Beden İşçisi (Genel), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Paketleme İşçisi, Güvenlik Görevlisi, Reyon Görevlisi, Satış Danışmanı/Uzmanı, Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı ve Dökümcüdür.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Paketleme İşçisi, Satış Danışmanı/Uzmanı ve Sekreterdir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Beden İşçisi (Genel), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı ve Cnc Torna Tezgahı Operatörü, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Paketleme İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Reyon Görevlisi meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Konya ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Konya ilinde ise 20+ istihdamlı 646 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 29,7 ile Konya ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	1.251
Toptan ve perakende ticaret	311
İnşaat	187
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	131
Ulaştırma ve depolama	100
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	72
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	61
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	56
Eğitim	31
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	27
Madencilik ve taş ocakçılığı	14
Diğer hizmet faaliyetleri	8
Gayrimenkul faaliyetleri	8
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	7
Bilgi ve iletişim	7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	**2.278**

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde 2 bin 278 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Konya ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 54,9'u bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

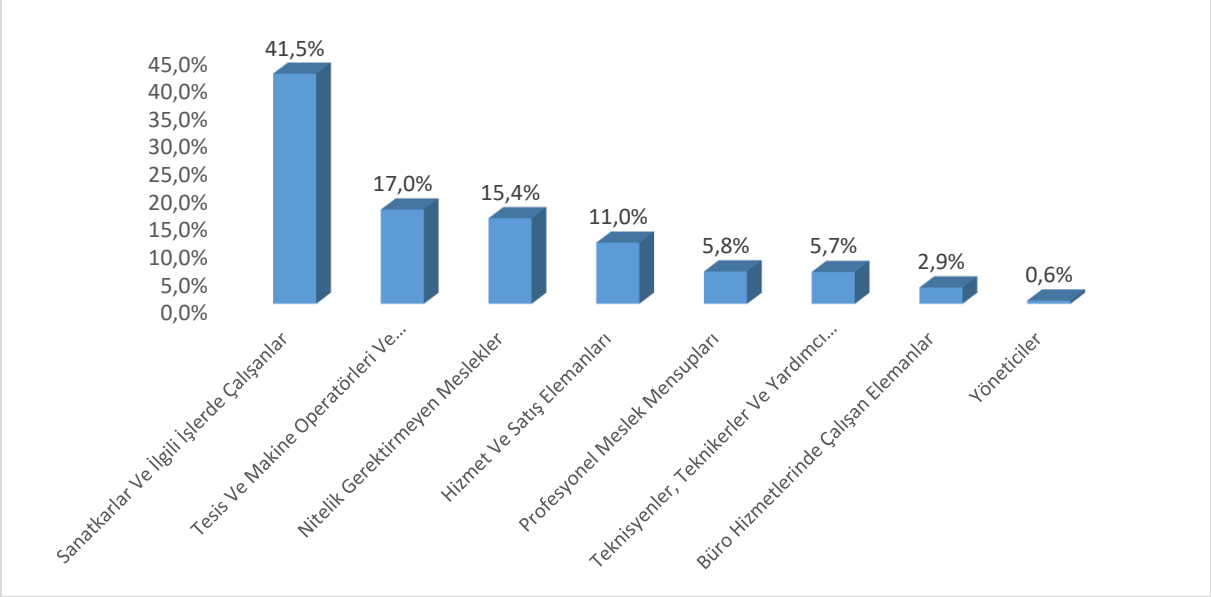

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 945 kişi ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 41,5'i bu meslek grubunda yer almaktadır. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Konya ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	240
Beden İşçisi (Genel)	173
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	162
Şoför-Yük Taşıma	120
Paketleme İşçisi	77
Güvenlik Görevlisi	65
Dökümcü	35
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	32
Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı	31
Diğer	1.342
Toplam	**2.278**

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 240 kişi ile Gazaltı(Mıg-Mag) Kaynakçısı mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 173 kişi ile Beden İşçisi (Genel) ve 162 kişi ile Cnc Torna Tezgahı Operatörü meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; ilk sırada yer alan Gazaltı(Mıg-Mag) Kaynakçısı mesleğinin yine değişmeyerek ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Konya ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Gazaltı(Mıg-Mag) Kaynakçısı, Beden İşçisi(Genel), Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Paketleme İşçisi, Güvenlik Görevlisi, Dökümcü, Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

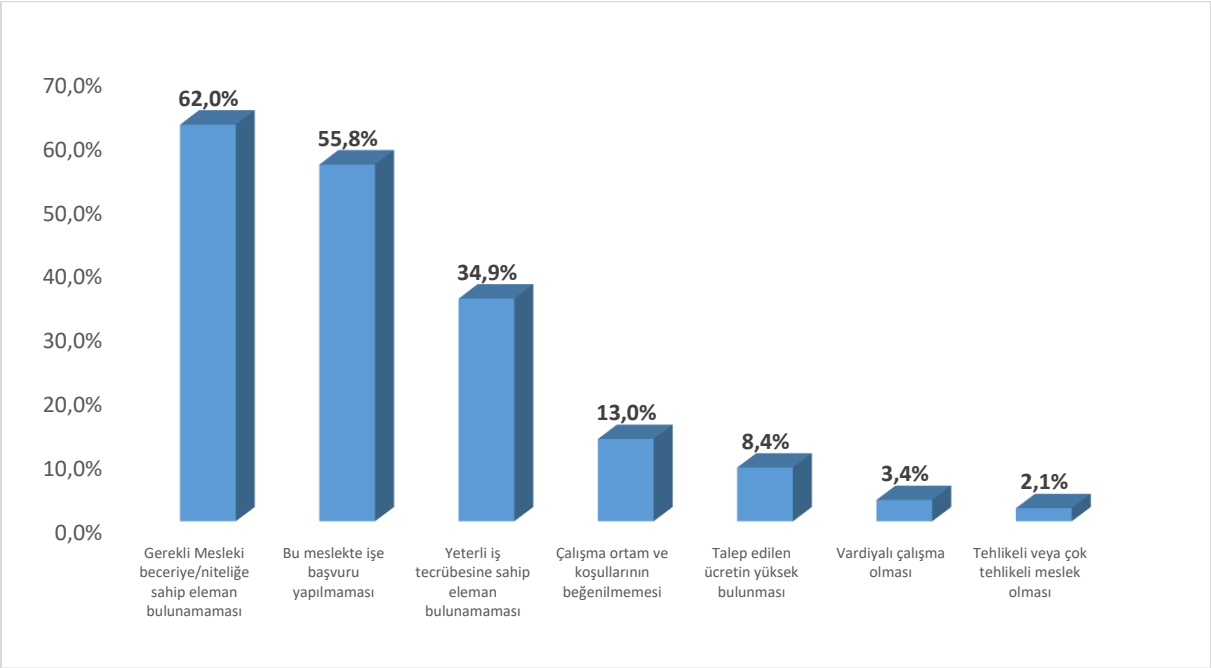

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında da aynı durum söz konusu .

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	54,1%	71,2%	31,4%	10,9%	7,4%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	91,6%	15,7%	2,4%	3,6%	0,0%	0,6%	0,0%
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	52,3%	84,5%	53,5%	17,4%	9,7%	6,5%	2,6%
Şoför-Yük Taşıma	33,9%	87,8%	54,8%	10,4%	0,0%	0,0%	4,3%
Paketleme İşçisi	85,1%	14,9%	6,8%	6,8%	6,8%	0,0%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	32,3%	32,3%	32,3%	32,3%	51,6%	35,5%	0,0%
Dökümcü	97,0%	60,6%	6,1%	18,2%	6,1%	0,0%	6,1%
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	45,2%	67,7%	48,4%	22,6%	16,1%	19,4%	0,0%
Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat İşçisi	0,0%	51,7%	34,5%	48,3%	51,7%	0,0%	34,5%

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Şoför-Yük Taşıma, Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Led Aydınlatma Ekipmanları Montajcısı, olmak üzere ilk on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı
Cnc Torna Tezgahı Operatörü
Beden İşçisi (Genel)
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)
Paketleme İşçisi
Depo Sevkiyat Sorumlusu
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)
Garson (Servis Elemanı)
Makine Mühendisi
Satış Temsilcisi / Plasiyer

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Konya ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Konya ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Konya ilinde ise işverenlerin yüzde 22,3’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Konya’da bu sayı 2 ’nin

üzerindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken Konya ilinde ise bu oran yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	30,1%	0,8%	26,4%	42,7%
Toptan ve perakende ticaret	19,7%	1,5%	22,0%	56,8%
İnşaat	15,9%	3,3%	39,1%	41,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	26,7%	3,5%	22,1%	47,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18,0%	3,4%	31,5%	47,2%
Ulaştırma ve depolama	13,4%	2,1%	24,7%	59,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	21,2%	0,0%	26,9%	51,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11,5%	0,0%	32,8%	55,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	18,5%	3,7%	18,5%	59,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	19,2%	0,0%	15,4%	65,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	33,3%	0,0%	16,7%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	20,0%	20,0%	20,0%	40,0%
Eğitim	3,1%	0,0%	32,3%	64,6%
Bilgi ve iletişim	12,3%	6,3%	12,5%	68,9%
Gayrimenkul faaliyetleri	11,1%	0,0%	11,1%	77,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	14,3%	28,6%	0,0%	57,1%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	14,3%	85,7%
Genel Toplam	**22,3%**	**1,8%**	**27,1%**	**48,8%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İmalat, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Toptan ve perakende ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise İnşaat olarak gerçekleşmiştir. Toptan ve perakende ticaret sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 56,8'i, Ulaştırma ve depolama sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 59,8'i gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Diğer hizmet faaliyetleri	116	22,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	425	11,4%
İnşaat	744	8,0%
İmalat	3.075	5,9%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	142	3,8%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9	3,5%
Toptan ve perakende ticaret	472	3,4%
Bilgi ve iletişim	15	2,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	54	2,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	26	1,9%
Ulaştırma ve depolama	62	1,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	35	1,7%
Eğitim	21	0,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	2	0,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	-3	-1,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-79	-8,0%
Genel Toplam	**5.115**	**5,1%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Konya'de ise bu oran, yüzde 5,1 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 3 bin 75 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenemektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 22,3 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 116 kişilik artıştır. Bu da sektörün Konya ilinde çalışan sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır.

Net istihdam azalışı beklenen sektörler ise Finans ve Sigorta Faaliyetleri ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.400	8,9%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.027	7,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	577	5,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	694	4,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	31	2,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	117	1,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	122	1,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	129	1,2%
Yöneticiler	18	0,8%
Genel Toplam	**5.115**	**5,1%**

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla net istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 2 bin 27 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 18 kişilik artış Yöneticilerdir.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 8,9'luk bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir.

Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu net istihdam değişim oranı yüzde 7,6 ile sıralamada ikinci sırada yer almasına rağmen en fazla net istihdam değişimi beklenen meslek grubu olarak ön plana çıkmaktadır. Bunun en önemli sebebi çalışan sayısına oranla daha az artış beklenmesidir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	Ahşap Mobilya İmalatçısı
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Taş Duvarcı-(İnşaat)
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Tır-Çekici Şoförü
Temizlik Görevlisi	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü
İnşaat İşçisi	Bahçıvan
Güvenlik Görevlisi	Elektrikli Ev Aletleri Teknik Servis Teknisyeni
Paketleme İşçisi	Montajcı (Kurgucu)
Hamal/Elle Taşıma	Radyo ve Televizyon Muhabiri
Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	İnşaat Demiri Bağlama Ustası
Paketleme İşçisi (Gıda)	Fayans, Seramik ve Karo Döşemecisi

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde gelecek dönem, en fazla net istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Beden İşçisi (Genel), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı ve Cnc Torna Tezgahı Operatörü olup, Ahşap Mobilya İmalatçısı, Taş Duvarcı-(İnşaat) ve Tır-Çekici Şoförü meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl net istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Güvenlik Görevlisi, Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Beden İşçisi (Genel), Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Paketleme İşçisi, Temizlik Görevlisi meslekleri net istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Konya ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl net istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda net istihdam azalış beklenen ilk on meslekte benzerlik yoktur.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

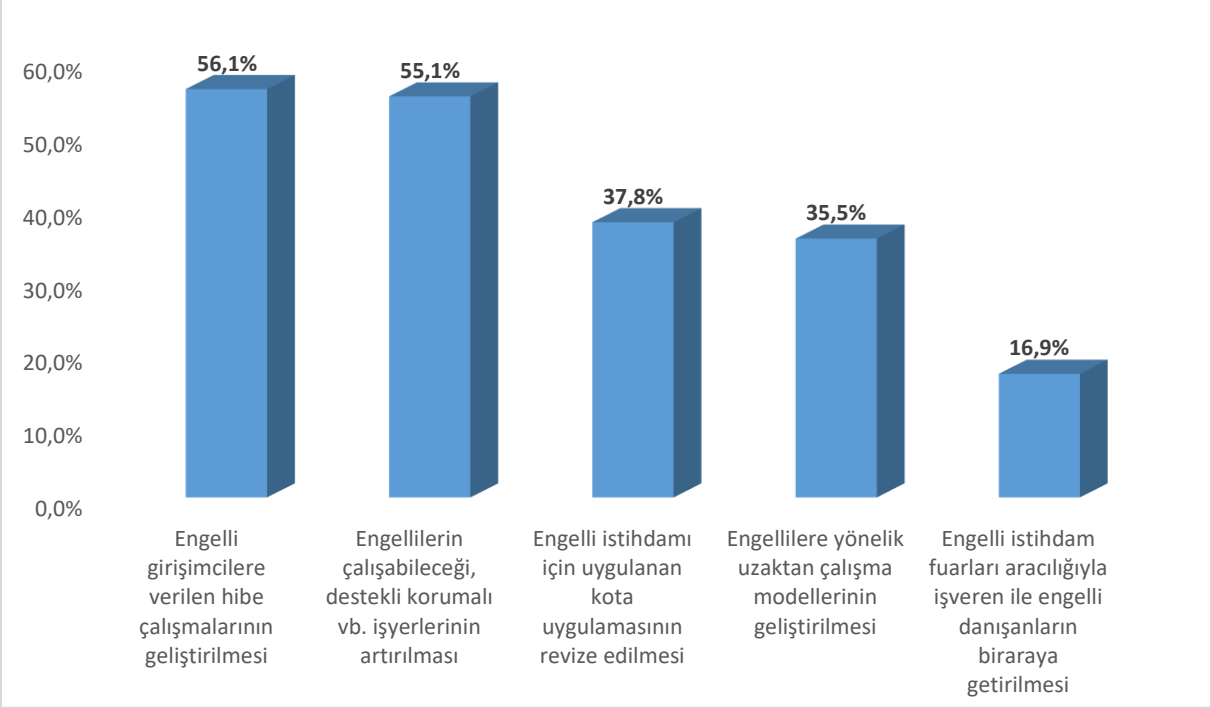

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 56,1'i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 55,1'i engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını ve yüzde 37,8'i ise engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Konya ilinde işverenlerin ilk iki önerisi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

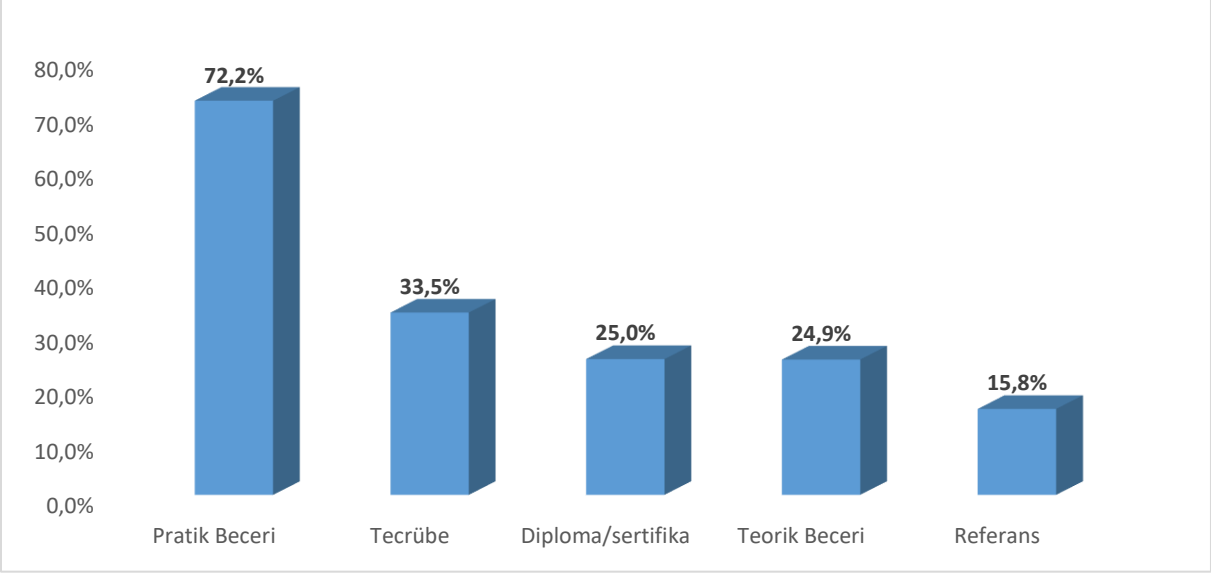

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 72,2'si Pratik Beceri, yüzde 33,5'i Tecrübe ve yüzde 25'i Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Konya ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma/Sertifika kriterleri izlemektedir. İlk üç kriter hem Konya ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

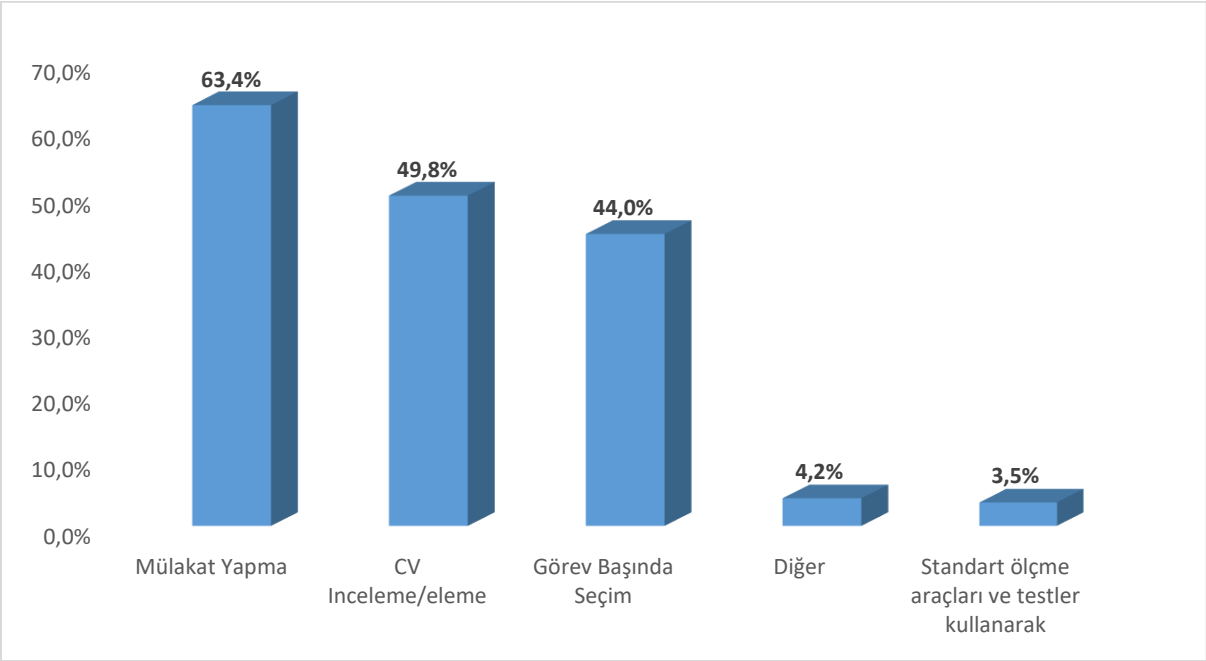

Kaynak: İPA 2018

Konya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 63,4'ü Mülakat Yapma, yüzde 49,8'i CV İnceleme/Eleme ve yüzde 44'ü Görev Başında Seçim ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Konya ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Konya İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Konya'da gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 4,7 olduğunu görmekteyiz. 2017 yılı TÜİK verilerine göre TR52 (Konya, Karaman) bölgesinde işsizlik oranı ise yüzde 5,9 olarak gerçekleşmiştir. İŞKUR'da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu görülmektedir. Konya'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 84,8'i erkeklerden, sadece yüzde 15,2'si kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İnsan sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Eğitim gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Konya'da belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının yüksek olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Konya'de İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 2 bin 504 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurslardan 10 bin 129 kişi faydalanmıştır. Kurs ve program sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 136 kurs ve program düzenlenirken 2017 yılında bu sayının 2 bin 504'e çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 2 bin 131 iken 2017 yılında 10 bin 129 kişi olması İŞKUR kurs ve programlarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Konya ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Konya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 497 işyerinde 2 bin 231 açık iş tespit edilmiştir. Konya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 2 bin 231 kişilik açık işin yüzde 66,3'üne tekabül eden bin 480 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Konya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına yakın olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işyeri oranında, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü yüzde 40 ile ön plana çıksada, sektörde Konya ilinde 20+ istihdamlı 10 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Konya ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan neredeyse her 3 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Konya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 35,9'dur.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "Eğitim Düzeyi Önemli Değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması, Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması, nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Şoför-Yük Taşıma, Cnc Torna Tezgahı Operatörü ve Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı mesleklerinde Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Konya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı, Cnc Torna Tezgahı Operatörü, Beden İşçisi (Genel), Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Paketleme İşçisi, Depo Sevkiyat Sorumlusu, Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü), Garson (Servis Elemanı), Makine Mühendisi, Satış Temsilcisi / Plasiyer olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Konya ilinde işverenlerin yüzde 22,3'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2'si istihdamın artacağını öngörürken, Konya'da bu sayı 2'nin üzerindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken Konya ilinde ise bu oran yüzde 1,8 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

EK-1: 2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:…….....
Işyerinin Yasal Unvanı	:…….....

1

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……..
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……..……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……..
TELEFON/E-POSTA :……..…..

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …… Unvanı :……
Tarih : …… Telefonu : ……
E-Posta :…… İmza/Kaşe: ……

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) …… (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.